

Citovaná literatura

VÝZNAM ČASNÉ, SYSTEMATICKÉ A DLOUHODOBÉ FYZIOTERAPIE V KOMPLEXNÍ LÉČBĚ ROZTROUŠENÉ SKLERÓZY

prof. PhDr. Kamila Řasová, Ph.D.

Kapitola je pojata jako jednotící komentář k souboru již publikovaných prací.

1. ANGELOVÁ, G., BIČÍKOVÁ, M., KOLÁTOROVÁ, L., KUČERA, P., GRUNEROVÁ LIPPERTOVÁ, M., & ŘASOVÁ, K. (2018). Možnosti regulace neuroimunitních a neuroendokrinních dějů pomocí fyzioterapie. *Česká a slovenská neurologie a neurochirurgie*, 81(4).
2. ANGELOVA, G., SKODOVA, T., PROKOPIUSOVA, T., MARKOVA, M., HRUSKOVA, N., PROCHAZKOVA, M., PAVLIKOVA, M., SPANHELOVA, S., STETKAROVA, I., BICIKOVA, M., KOLATOROVA, L., & RASOVA, K. (2020). Ambulatory Neuroproprioceptive Facilitation and Inhibition Physical Therapy Improves Clinical Outcomes in Multiple Sclerosis and Modulates Serum Level of Neuroactive Steroids: A Two-Arm Parallel-Group Exploratory Trial. *Life (Basel)*, 10(11). <https://doi.org/10.3390/life10110267>
3. FRANK, J., VÁŠA, L., LAVOUÉ, G., MIZNEROVÁ, B., RODINA, L., REISSIGOVÁ, J., HERYNKOVÁ, A., RECKZIEGELOVÁ, P., & ŘASOVÁ, K. (2026). Innovative virtual reality application based on proprioceptive, facilitation and inhibition' to improve upper limb function: A prospective, feasibility and proof-of-concept study in people with multiple sclerosis. *Comput Biol Med*, 201, 111376. <https://doi.org/10.1016/j.compbimed.2025.111376>
4. HRADÍLEK, P. NEDA-koncept jako výsledek léčby pacientů s roztroušenou sklerózou. *Neurologie pro praxi*, 17(3), 104–107.
5. HRUŠKOVÁ, N., BERCHOVÁ BÍMOVÁ, K., DAVIES SMITH, A., ŠKODOVÁ, T., BIČÍKOVÁ, M., KOLÁTOROVÁ, L., ŠTĚTKÁŘOVÁ, I., BROŽEK, L., JAVŮRKOVÁ, A., ANGELOVÁ, G., & ŘASOVÁ, K. (2024). People with newly diagnosed multiple sclerosis benefit from a complex preventative intervention—a single group prospective study with follow up. *Front Neurol*, 15, 1373401. <https://doi.org/10.3389/fneur.2024.1373401>
6. IBRAHIM, I., TINTERA, J., SKOCH, A., JIRŮ, F., HLUSTIK, P., MARTINKOVA, P., ZVARA, K., & RASOVA, K. (2011). Fractional anisotropy and mean diffusivity in the corpus callosum of patients with multiple sclerosis: the effect of physiotherapy. *Neuroradiology*, 53(11), 917–926. <https://doi.org/10.1007/s00234-011-0879-6>
7. MARTINKOVÁ, P., FREEMAN, J., DRABINOVÁ, A., EROSHEVA, E., CATTANEO, D., JONSDOTTIR, J., BAERT, I., SMEDAL, T., ROMBERG, A., FEYS, P., ALVES-GUERREIRO, J., HABEK, M., HENZE, T., MEDINA, C. S., BEISKE, A., VAN ASCH, P., BAKALIDOU, D., SALCI, Y., DIMITROVA, E. N., ŘASOVÁ, K. (2018). Physiotherapeutic interventions in multiple sclerosis across Europe: Regions and other factors that matter. *Mult Scler Relat Disord*, 22, 59–67. <https://doi.org/10.1016/j.msard.2018.03.005>
8. MIZNEROVA, B., REISSIGOVA, J., VASA, L., FRANK, J., HUDEC, M., RODINA, L., HERYNKOVA, A., HAVLIK, J., TINTERA, J., RYDLO, J., IBRAHIM, I., O'LEARY, V. B., CERNA, M., JURICKOVA, I., POKORNA, M., PHILIPP, T., HLINOVSKA, J., STETKAROVA, I., & RASOVA, K. (2025). Virtual reality-based neuroproprioceptive physiotherapy in multiple sclerosis: a protocol for a double-arm randomised assessor-blinded controlled trial on upper extremity function, postural function and quality of life, with molecular and functional MRI assessment. *BMJ Open*, 15(1), e088046. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2024-088046>
9. PAVLÍKOVÁ, M. (2024). *Pokročilé statistické metody v analýze dat o péči o pacienty s roztroušenou sklerózou a jejich využití ke zlepšení nastavení sekundární prevence onemocnění Praha*.
10. PROCHAZKOVA, M., TINTERA, J., SPANHELOVA, S., PROKOPIUSOVA, T., RYDLO, J., PAVLIKOVA, M., PROCHAZKA, A., & RASOVA, K. (2020). Brain activity changes following neuroproprioceptive „facilitation, inhibition“ physiotherapy in multiple sclerosis: a parallel group randomized comparison of two approaches. *Eur J Phys Rehabil Med*. <https://doi.org/10.23736/s1973-9087.20.06336-4>
11. PROKOPIUSOVÁ, T. (2025). *Výživová doporučení při autoimunitním onemocnění (roztroušené skleróze)*.
12. PROKOPIUSOVA, T., PAVLIKOVA, M., MARKOVA, M., & RASOVA, K. (2020). Randomized comparison of functional electric stimulation in posturally corrected position and motor program activating therapy: treating foot drop in people with multiple sclerosis. *Eur J Phys Rehabil Med*, 56(4), 394–402. <https://doi.org/10.23736/s1973-9087.20.06104-3>
13. RASOVA, K. (2017). *Neurorehabilitation of People with Impaired Mobility - Therapeutic Interventions and Assessment Tools*. Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta.

Citovaná literatura

VÝZNAM ČASNÉ, SYSTEMATICKÉ A DLOUHODOBÉ FYZIOTERAPIE V KOMPLEXNÍ LÉČBĚ ROZTROUŠENÉ SKLERÓZY

prof. PhDr. Kamila Řasová, Ph.D.

14. ŘASOVÁ, K. (2007). Fyzioterapie u neurologicky nemocných (se zaměřením na roztroušenou sklerózu mozkomíšni). Ceros.
15. ŘASOVÁ, K. (2013). Nové trendy ve fyzioterapii nemocných s roztroušenou sklerózou mozkomíšni. *Neurol. praxi* 14(6), 319–320.
16. ŘASOVÁ, K. (2021). Neurorehabilitace u roztroušené sklerózy mozkomíšni In M. Grünerová Lippertová (Ed.), *Neurorehabilitace*. Grada.
17. ŘASOVÁ, K. (2024). *Neurorehabilitace*. Karolinum.
18. RASOVA, K., BRANDEJSKY, P., HAVRDOVA, E., ZALISOVA, M., & REXOVA, P. (2005). Spiroergometric and spirometric parameters in patients with multiple sclerosis: are there any links between these parameters and fatigue, depression, neurological impairment, disability, handicap and quality of life in multiple sclerosis? *Mult Scler*, 11(2), 213–221. <https://doi.org/10.1191/1352458505ms1155oa>
19. ŘASOVÁ, K., BUČKOVÁ, B., PROKOPIUSOVÁ, T., PROCHÁZKOVÁ, M., ANGEL, G., MARKOVÁ, M., HRUŠKOVÁ, N., ŠTĚTKÁŘOVÁ, I., ŠPAŇHELOVÁ, Š., MAREŠ, J., TINTĚRA, J., ZACH, P., MUSIL, V., & HLINKA, J. (2021). A Three-Arm Parallel-Group Exploratory Trial documents balance improvement without much evidence of white matter integrity changes in people with multiple sclerosis following two months ambulatory neuroproprioceptive «facilitation and inhibition» physical therapy. *Eur J Phys Rehabil Med*. <https://doi.org/10.23736/s1973-9087.21.06701-0>
20. RASOVA, K., FEYS, P., HENZE, T., VAN TONGEREN, H., CATTANEO, D., JONSDOTTIR, J., & HERBENOVA, A. (2010). Emerging evidence-based physical rehabilitation for multiple sclerosis - towards an inventory of current content across Europe. *Health Qual Life Outcomes*, 8, 76. <https://doi.org/10.1186/1477-7525-8-76>
21. ŘASOVÁ, K., FREEMAN, J., CATTANEO, D., JONSDOTTIR, J., BAERT, I., SMEDAL, T., ROMBERG, A., FEYS, P., ALVES-GUERREIRO, J., HABEK, M., HENZE, T., SANTOYO-MEDINA, C., BEISKE, A., ASCH, P. V., BAKALIDOU, D., SALCI, Y., DIMITROVA, E., PAVLÍKOVÁ, M., ŠTĚTKÁŘOVÁ, I., MARTINKOVÁ, P. (2020). Content and Delivery of Physical Therapy in Multiple Sclerosis across Europe: A Survey. *Int J Environ Res Public Health*, 17(3). <https://doi.org/10.3390/ijerph17030886>
22. RASOVA, K., HAVRDOVA, E., BRANDEJSKY, P., ZÁLISOVÁ, M., FOUBIKOVA, B., & MARTINKOVA, P. (2006). Comparison of the influence of different rehabilitation programmes on clinical, spirometric and spiroergometric parameters in patients with multiple sclerosis. *Mult Scler*, 12(2), 227–234. <https://doi.org/10.1191/135248506ms1248oa>
23. ŘASOVÁ, K., & HOGENOVÁ, A. (2013). Kulturní a filozofické rozdíly v Evropě se odrážejí v rehabilitační léčbě (fyzioterapii) neurologicky nemocných II. (Reakce na článek). *Rehabilitace a fyzikální lékařství*, 20(3), 168–172.
24. RASOVA, K., KRASENSKY, J., HAVRDOVA, E., OBENBERGER, J., SEIDEL, Z., DOLEZAL, O., REXOVA, P., & ZALISOVA, M. (2005). Is it possible to actively and purposely make use of plasticity and adaptability in the neurorehabilitation treatment of multiple sclerosis patients? A pilot project. *Clin Rehabil*, 19(2), 170–181. <https://doi.org/10.1191/0269215505cr831oa>
25. ŘASOVÁ, K., MARKOVÁ, M., KONČALOVÁ, M., SCHEJBAL, M., HRUŠKOVÁ, N., KOBESOVÁ, A., MRZÍLKOVÁ, J., ONDRÍCH, J., & PAVLÍKOVÁ, M. A randomized parallel group comparison of two physiotherapy approaches addressing mobility disability in people with multiple sclerosis across different contexts (functional versus mobility-focused approach). *submitted to European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine*
26. ŘASOVÁ, K., MARTINKOVÁ, P., SOLER, B., FREEMAN, J., CATTANEO, D., JONSDOTTIR, J., SMEDAL, T., ROMBERG, A., HENZE, T., SANTOYO-MEDINA, C., & FEYS, P. (2020). Real-World Goal Setting and Use of Outcome Measures According to the International Classification of Functioning, Disability and Health: A European Survey of Physical Therapy Practice in Multiple Sclerosis. *Int J Environ Res Public Health*, 17(13). <https://doi.org/10.3390/ijerph17134774>
27. ŘASOVÁ, K., PROCHÁZKOVÁ, M., IBRAHIM, I., HLINKA, J., & TINTĚRA, J. (2017). Možnosti aktivování plastických a adaptačních procesů v centrálním nervovém systému pomocí fyzioterapie u nemocných s roztroušenou sklerózou mozkomíšni. *Cesk Slov Neurol N*, 80(113), 150 – 156.

Citovaná literatura

VÝZNAM ČASNÉ, SYSTEMATICKÉ A DLOUHODOBÉ FYZIOTERAPIE V KOMPLEXNÍ LÉČBĚ ROZTROUŠENÉ SKLERÓZY

prof. PhDr. Kamila Řasová, Ph.D.

---

28. RASOVA, K., PROCHAZKOVA, M., TINTERA, J., IBRAHIM, I., ZIMOVA, D., & STETKAROVA, I. (2015). Motor programme activating therapy influences adaptive brain functions in multiple sclerosis: clinical and MRI study. *Int J Rehabil Res*, 38(1), 49-54. <https://doi.org/10.1097/mrr.0000000000000090>
29. ŘASOVÁ, K., & TONGEREN, H. (2014). Positive Interfering Dual-Tasking: popis metody. . *Rehabilitace a fyzikální lékařství*, 21(3), 163-164.